

Nr 567

Av herr Björkman, om inrättande av en amanuens tjänst vid karolinska institutets institution för pediatrik patologi.

Av statsverkspropositionen, bilaga 10, punkt 192: 28, framgår att universitetskanslern tillstyrkt en amanuens tjänst vid institutionen för pediatrik patologi vid karolinska institutet. Departementschefen har emellertid icke upptagit anslag för denna tjänst.

Lärarkollegiet vid karolinska institutet har sedan 1961 upptagit denna amanuens tjänst i sina petita, och universitetskanslern har tillstyrkt den sedan 1963. Den måste för såväl forskning som undervisning i pediatrik patologi anses synnerligen trängande, vilket torde framgå av följande.

Institutionen har existerat sedan laboratur i ämnet inrättades i juli 1959. Innehavaren av denna tjänst ansvarar ensam för undervisning och forskning i pediatrik patologi, ett ämne som bl. a. omfattar missbildningarnas orsak och uppkomst, förlossningsskador och andra sjukdomar hos nyfödda barn samt undersökningar över barns olika sjukdomsprocesser fram till puberteten. En omfattande konsultverksamhet förekommer även, då tjänsten är den enda i Sverige i detta ämne; i de nordiska länderna föreligger f. ö. endast en analog tjänst, nämligen i Helsingfors.

Undervisning sker för medicine kandidater under kuserna i barnsjukdomar, som pågår med 4—5 kurser om vardera 4 månader årligen. Dessa kurser går parallellt på de två barnklinikerna i Stockholm. Undervisning sker i form av föreläsningar, konferenser och obduktionsdemonstrationer. Dessa demonstrationer utförs vid barnklinikerna av laboratorn ensam. Varje demonstration motsvarar två föreläsningstimmar. Den princip, som gäller vid all sådan undervisning i Sverige, nämligen att biträdande lärare och högre tjänstemän har en assistent som biträder vid obduktionsdemonstrationer, har icke tillämpats vid inrättandet av denna laboratur, då t. o. m. amanuens saknas vid institutionen. Det må påpekas att överläkarna i patologi vid Stockholms sjukhus för motsvarande undervisning förfogar över assistent och ett halvt skrivbiträde (det sistnämnda saknas också helt vid institutionen för pediatrik patologi).

Forskningen bedrivs dels experimentellt, dels på material från operationer och obduktioner. Obduktionsmaterialet omfattar ca 200 fall årligen, och mikroskopisk undersökning utförs på omkring 2 000 operationspreparat om året.

Denna undervisning och forskning skall bedrivas av institutionens ende forskare, nämligen laboratorn. Såväl materialets storleksordning som det förhållandet att undervisningen sker på två kliniker samtidigt innebär en mycket stor belastning. Med hänsyn till dels den tendens att svälla som materialet har visat, dels den alltmer ökade arbetsbörda som följer av det växande intresset för barnsjukdomarnas orsaker, inte minst missbildningarna, har situationen blivit ohållbar. Det är inte längre möjligt att utan assistans upprätthålla någon kvalitet i denna specialgren av patologi.

Forskningen inom barnsjukdomarnas område har under de senare åren intensifierats såväl i vårt land som utomlands. Liksom all övrig medicinsk forskning är denna specialgren av medicinen beroende av en funktionsduglig patologisk institution, som kan integreras med de övriga specialiteter som berörs av frågeställningarna. Detta forskningsarbete har vid institutionen delvis kunnat bedrivas blott därigenom att vid andra sjukhus anställda underläkare på fritid deltagit i forskningsprogrammet och utfört undersökningar. Detta har bl. a. resulterat i en akademisk avhandling i september 1963. För att såväl undervisning som forskning skall kunna planeras och bedrivas i fortsättningen är det nödvändigt att tjänster knyts till institutionen, avsedda för yngre forskare. En sådan tjänst måste vara av minst amanuenskaraktär, därför att innehavaren måste ha dels genomgått pediatrikkurs, som infaller mycket sent under medicinstudierna, dels grundutbildning i patologi vid allmän patologisk institution.

Med åberopande av vad här anförts hemställer jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att fr. o. m. budgetåret 1964/65 en amanuens tjänst inrättas vid karolinska institutets institution för pediatrik patologi och

att anslaget för avlöningar vid karolinska medikokirurgiska institutet måtte uppräknas med 23 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1964

Folke Björkman
